

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver nødt til at tage til genmæle imod hr. Melchior's synspunkt om, at folkeafstemninger skulle være reaktionære. Jeg kan på stående fod give hr. Melchior en lang række eksempler på folkeafstemningsresultater, som jeg helt klart vil finde progressive. Det står vel i vores alles erindring, hvad der skete den 2. juni 1992 f.eks., hvor det progressive jo slog klart igennem.

Det er heller ikke lang tid siden, Norge stemte nej til EU, og jeg kan nævne et eksempel fra Schweiz, hvor man ved en folkeafstemning har vedtaget, at man ikke vil have al denne lastbiltransport ind igennem Alperne. Det er så ganske vist et synspunkt, som EU og den danske regering forsøger at forhindre schweizerne i at gennemføre, men dér er det altså den schweiziske befolkning, der via en folkeafstemning har indtaget det progressive synspunkt, og EU og den danske regering, som forsøger at spænde ben for resultatet af denne folkeafstemning.

Derfor er det bestemt ikke altid sådan, at folkeafstemninger er reaktionære. Tværtimod tror jeg, at man ud fra en demokratisk tankegang bliver nødt til at basere sig på den grundsætning, at man må have tillid til befolkningen. Den eneste forsvarelige tankegang, der kan findes inden for en demokratisk ramme, er, at man må have tillid til befolkningen.

Det tror jeg også hr. Melchior har, og derfor forstår jeg i realiteten heller ikke, at hr. Melchior kan være modstander af folkeafstemninger.

Jeg blev meget bekymret forleden, da jeg læste i Det Ny Notat – den 21. april var det – at statsministeren ikke ville garantere, at vi fik en folkeafstemning efter regeringskonferencen i 1996 i EU. Jeg syntes, at det var en meget uheldig udtalelse fra statsministerens side, at han drog i tvivl, om der overhovedet skulle finde en folkeafstemning sted om de traktatændringer, der skal ske dér.

Jeg synes, det er meget væsentligt, at nogle vigtige spørgsmål lægges ud til folkeafstemninger, og at vi får fastslået, at vi, i hvert fald når det gælder traktatændringer i EU, har den ordning her i Danmark, at det afgøres af befolkningen ved folkeafstemninger. Det håber jeg så også at statsministeren for god ordens skyld vil slå fast heroppefra om et øjeblik, så der i hvert fald ikke på det punkt skal være nogen tvivl.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det skal blive den sidste korte bemærkning.

Vi kan jo altid diskutere, hvad der er progressivt i hvis øjne, og hvad der er det modsatte. Jeg havde egentlig tænkt, at jeg ikke skulle lade mig provokere, men når hr. Albrechtsen nævner Schweiz – jeg taler faktisk til den herre, der havde den sidste korte bemærkning, og svarer på den – når Schweiz nævnes her fra talerstolen med ét resultat af en af deres hundredvis af folkeafstemninger, med ét resultat som eksempel, som altså lige faldt i hr. Albrechtsens smag, må jeg dog minde om, at kvinderne først fik stemmeret og valgbarhed i Schweiz i 1970'erne, fordi det skulle til folkeafstemning.

Og det er kun 4-5 år siden, at befolkningen i Schweiz trods det, at alle politiske partier enstemmigt anbefalede at stemme ja til medlemskab af FN, stemte nej.

Jeg er helt enig i, at befolkningen er »højesteret«, men der er den store forskel på valg og afstemninger i enkeltsager, at ved valg stemmer man efter hovedretningslinjer, efter sympati, efter tillid og den slags ting. Befolkningen har andet at bestille end det, vi er valgt til, får penge for og derfor har tid og pligt til, nemlig at sætte os ind i enkelthederne i ofte meget komplicerede sammenhænge, og det tror jeg altså ikke at små 4 millioner vælgere ønsker at påtage sig.

Det er ikke mangel på tillid til befolkningen, men det er mangel på realistisk mulighed for, at folkeafstemningen kan være så grundigt forbedret hos den enkelte vælger, at man kan svare ja eller nej. Jeg kender det samme fra samarbejdsudvalg og lignende ting. Det er et umuligt, et overmenneskeligt forlangende, og derfor skal det ikke stilles.

Aage Frandsen (SF):

Når vi har stillet dette forslag, er det jo ikke, fordi vi har haft en forventning om, at Folketinget i dag ville sige ja til det, og at vi vedtager det ved anden og sidste behandling inden sommer.

Det havde vi overhovedet ingen forventning om, men for det første har vi den opfattelse, at der er behov for en grundlovsændring. Om det så bliver om 5 år eller om 10 år, at alle erkender, at der er et behov, ved jeg ikke. Men vi er ikke i tvivl om, at man på et tidspunkt inden alt for længe vil erkende behovet.

Nogle ordførere har været inde på, at en bestemt fødsel på et tidspunkt med et givet udfald kan betyde, at man får en anledning. Så